

Εξαιρετικά επείγον

Αναρτητέα στο διαδίκτυο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜ/ΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Ι. ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜ/ΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ &
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
Α. Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΕΝ. ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
Β. Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ, ΔΗΜ/ΚΩΝ
ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ & ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ
ΙΙ. ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΘΗΣΑΥΡΟΦΥΛΑΚΙΟΥ & ΔΗΜ.
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ
Δ/ΝΣΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ & ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΔΗΜ/ΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Αθήνα, 30 Δεκεμβρίου 2016
Αριθ. πρωτ.: 2/100018/0026

Ταχ. δ/νση : Λ. Κηφισίας 124 &
Ιατρίδου 2
Ταχ. Κώδικας : 115 26, Αθήνα
Πληροφορίες :
Τηλέφωνο : 2106987704
Φαξ : 2106987730
email : d26@glk.gr

Προς: Ως πίνακας αποδεκτών

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΠΔ 80/2016/ΕΙΡ

ΘΕΜΑ: «Κοινοποίηση διατάξεων σχετικά με την ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες και παροχή οδηγιών»

Σας κοινοποιούμε το υπ' αριθ. 80/2016 πδ «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες» (Α' 145) που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων των παρ. 1 και 2 του άρθρου 68 του ν.4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85ΕΕ)-δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α'143), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 23 του άρθρου 10 του ν.4337/2015 (Α'129) και παρέχουμε κατωτέρω διευκρινίσεις και οδηγίες για την ορθή εφαρμογή του.

Ι. Γενικά

1. Σημαντικό στάδιο στην εκτέλεση του προϋπολογισμού των Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης είναι η διενέργεια των δημοσιονομικών δεσμεύσεων με την έκδοση των σχετικών αποφάσεων ανάληψης υποχρέωσης από τους αρμόδιους διατάκτες ή τα κατά νόμο εξουσιοδοτούμενα όργανα.

Με τη δημοσίευση του π.δ/τος 113/2010 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες» (Α' 194 και 209) και τις οδηγίες που παρασχέθηκαν από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους καταβλήθηκε προσπάθεια για δημοσιονομική πειθαρχία, προκειμένου να προληφθεί η ανάληψη υποχρεώσεων από τους φορείς είτε καθ' υπέρβαση των εγγεγραμμένων/διατιθέμενων πιστώσεων, είτε που αφορούν σε μη νόμιμες δαπάνες οι οποίες δεν δύναται να πληρωθούν.

2. Με τις διατάξεις του ν. 4270/2014 όπως συμπληρώθηκε με τις διατάξεις του ν.4337/2015, διενεργήθηκε μεταρρύθμιση του δημοσιονομικού συστήματος. Με την τροποποίηση των δημοσιονομικών κανόνων, μεταξύ των οποίων και αυτών που αφορούν στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των δαπανών της Γενικής Κυβέρνησης, ενισχύεται η υπευθυνότητα των φορέων, καταργείται ο προληπτικός έλεγχος των δαπανών και ενισχύεται ο εποπτικός ρόλος του Γ.Λ.Κράτους σε όλο το δημόσιο τομέα. Οι αλλαγές αυτές αφορούν σε όλη τη διαδικασία εκτέλεσης της δαπάνης, τόσο κατά το στάδιο της δημοσιονομικής δέσμευσης/ανάληψης υποχρέωσης όσο και κατά το στάδιο της πληρωμής της.

3. Ειδικότερα, με τις διατάξεις των άρθρων 66 & 68 επανακαθορίζονται οι κανόνες που διέπουν τις αναλήψεις υποχρεώσεων από τους διατάκτες, κυρίως αυτών που αφορούν στην διαδικασία διενέργειας των δημοσιονομικών δεσμεύσεων και τον έλεγχό τους, καθώς και στην αρμοδιότητα των διοικητικών οργάνων που τις εκτελούν. Επί της ουσίας όμως βασικές αρχές, όπως η διενέργεια των δημοσιονομικών δεσμεύσεων εφόσον υπάρχουν εγγεγραμμένες/διαθέσιμες πιστώσεις, ο χρόνος έκδοσης των αποφάσεων αναλήψεων, εξακολουθούν να είναι οι ίδιες με αυτές του προϊσχύοντος νομοθετικού πλαισίου.

4. α. Με τις κοινοποιούμενες διατάξεις καθορίστηκαν ειδικότερα τα όργανα και η διαδικασία διενέργειας των δημοσιονομικών δεσμεύσεων/αναλήψεων υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, ο τρόπος ελέγχου τους, οι ευθύνες των εμπλεκόμενων οργάνων, καθώς και οι ακυρότητες των πράξεων που εκδίδονται κατά παρέκκλιση των ανωτέρω.

β. Περιλήφθηκαν, επίσης, ρυθμίσεις για θέματα που ανέκυψαν κατά την εφαρμογή του προηγούμενου κανονιστικού πλαισίου, καθώς και περιπτώσεις για τις οποίες απαιτείται ειδική διαδικασία.

Επί του άρθρου 1

1.α. Οριοθετείται το πεδίο εφαρμογής των κοινοποιούμενων διατάξεων, οι οποίες εφαρμόζονται από όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.

β. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1β του άρθρου 14 του ν.4270/2014, όπως ισχύει, Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης ανά υποτομέα είναι οι ακόλουθοι:

➤ **Υποτομέας Κεντρικής Κυβέρνησης:** Κεντρική Διοίκηση (Προεδρία της Δημοκρατίας, Υπουργεία & Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, καθώς και Ανεξάρτητες Αρχές που δεν έχουν νομική προσωπικότητα), νπδδ & ιδ, Ανεξάρτητες Αρχές με νομική προσωπικότητα, εφόσον περιλαμβάνονται στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, αλλά δεν ανήκουν στους υποτομείς ΟΤΑ και ΟΚΑ,

➤ **Υποτομέας ΟΤΑ:** Δήμοι, Περιφέρειες και νπδδ & ιδ που ανήκουν, ελέγχονται ή χρηματοδοτούνται από τους οτα και

➤ **Υποτομέας ΟΚΑ:** Ασφαλιστικά Ταμεία, Οργανισμοί Απασχόλησης & Οργανισμοί Παροχής Υπηρεσιών Υγείας.

γ. Οι οικονομικές υπηρεσίες των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης είναι οι αρμόδιες υπηρεσίες για τη διενέργεια όλων των διαδικασιών ελέγχου των αναλήψεων υποχρεώσεων, που προβλέπονται από τις λοιπές διατάξεις του παρόντος πδ.

2. Περαιτέρω, ορίζεται ότι οι διατάξεις του πδ εφαρμόζονται ανάλογα και από τους δευτερεύοντες διατάκτες, σε περίπτωση μεταβίβασης πιστώσεων από τον κύριο διατάκτη, καθώς και στις δαπάνες των Ενόπλων Δυνάμεων. Εν προκειμένω επισημαίνονται τα ακόλουθα:

α. Σύμφωνα με το άρθρο 65 του ν.4270/2014, διατάκτης είναι ο υπουργός ή το προβλεπόμενο από την κείμενη νομοθεσία ή τις οργανικές διατάξεις όργανο κάθε φορέα της Γενικής Κυβέρνησης ή οποιοδήποτε άλλο εξουσιοδοτημένο από αυτούς όργανο, που είναι υπεύθυνο για τη διαχείριση του προϋπολογισμού του φορέα του.

β. Η διάθεση των εγγεγραμμένων στον προϋπολογισμό πιστώσεων ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητα και ευθύνη των κύριων διατακτών, οι οποίοι, αφού εκτιμήσουν την αναγκαιότητα κάθε δαπάνης, προβαίνουν στην ανάληψη υποχρεώσεων για την πληρωμή της, σε κεντρικό ή περιφερειακό επίπεδο, ή μεταβιβάζουν αντίστοιχες πιστώσεις στους δευτερεύοντες διατάκτες, οσάκις αυτό απαιτείται για την πληρωμή συγκεκριμένων δαπανών.

γ. Αναφορικά με τα υπουργεία, κύριος διατάκτης του προϋπολογισμού του υπουργείου είναι ο κάθε φορά αρμόδιος υπουργός (υπουργός, αναπληρωτής υπουργός, υφυπουργός), σύμφωνα με την οικεία απόφαση καθορισμού αρμοδιοτήτων. Η εν λόγω αρμοδιότητα δύναται να μεταβιβασθεί σε υφιστάμενα ιεραρχικά όργανα κατά τις διατάξεις του άρθρου 54 του πδ 63/2005 (Α. 98). Διοικητικά όργανα που προΐστανται περιφερειακών υπηρεσιών οι οποίες είναι ειδικοί φορείς του κρατικού προϋπολογισμού, εξ αυτού και μόνου του γεγονότος δεν καθίστανται κύριοι διατάκτες.

Απαιτείται είτε η ύπαρξη νομοθετικής διάταξης που το ορίζει ρητά, είτε η έκδοση σχετικής εξουσιοδοτικής πράξης, κατά τα ανωτέρω (άρθρο 54 του πδ 63/2005).

δ. i) Δεν πρέπει, επίσης, να συγχέεται η αρμοδιότητα του εξουσιοδοτημένου από τον κύριο διατάκτη οργάνου, για την ανάληψη υποχρεώσεων και έγκριση δαπανών, με την αρμοδιότητα που μεταβιβάζεται στους δευτερεύοντες διατάκτες να αναλαμβάνουν υποχρεώσεις σε βάρος των πιστώσεων που έχουν τεθεί στη διάθεσή τους, κατόπιν εντολής του κύριου διατάκτη και ύστερα από την έκδοση σχετικής προς τούτο απόφασης (άρθρο 65, παρ. 1 του ν.4270/2014, όπως ισχύει).

ii) Το εξουσιοδοτημένο από τον κύριο διατάκτη όργανο, όταν εγκρίνει την πραγματοποίηση μιας δαπάνης μέσα στα όρια της εξουσιοδότησης, ενεργεί ως κύριος διατάκτης, ενώ ο δευτερεύων διατάκτης αναλαμβάνει υποχρεώσεις κατόπιν εντολής του κύριου διατάκτη σε βάρος των ειδικών πιστώσεων που του μεταβιβάζονται για πληρωμή συγκεκριμένων δαπανών. Κατά κανόνα, άλλωστε, οι δευτερεύοντες διατάκτες είναι περιφερειακά όργανα και για το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας οι Διοικητές Μονάδων κ.λπ.

iii) Οι πληρωμές που γίνονται από τους δευτερεύοντες διατάκτες, κατά τη σύνταξη του απολογισμού, εμφανίζονται από τον κύριο διατάκτη, ο οποίος έχει τη συνολική ευθύνη για την ομαλή εκτέλεση του προϋπολογισμού του και τη διάθεση του συνόλου των πιστώσεων.

Επί του άρθρου 2

1. Επαναλαμβάνεται για συστηματικούς λόγους ο ορισμός της ανάληψης υποχρέωσης (δέσμευσης) υπό τη νομική και δημοσιονομική έννοια αυτής (άρθ. 66 § 1 ν.4270/2014). Ειδικότερα, ως ανάληψη υποχρέωσης, υπό τη νομική έννοια του όρου, ορίζεται η διοικητική πράξη, με την οποία γεννάται ή βεβαιώνεται η υποχρέωση του Δημοσίου και των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, έναντι τρίτων. Προκειμένου να αναληφθεί έγκυρα οποιαδήποτε υποχρέωση ή να εκτελεσθεί οποιαδήποτε δαπάνη από τους φορείς του άρθρου 1, εκδίδεται από το διατάκτη ή το κατά νόμο εξουσιοδοτημένο όργανο σχετική απόφαση ανάληψης υποχρέωσης με την οποία δεσμεύεται η αναγκαία πίστωση και εγκρίνεται, όσον αφορά στους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης, η πραγματοποίηση της δαπάνης (δημοσιονομική δέσμευση).

2. Η έκδοση της απόφασης ανάληψης προηγείται όλων των άλλων διαδικασιών, που προβλέπονται για την πραγματοποίησή της, με την επιφύλαξη των οριζομένων στο άρθρο 9 του πδ. Για τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης με την έκδοση απόφασης ανάληψης υποχρέωσης εγκρίνεται ταυτόχρονα και η πραγματοποίηση της δαπάνης.

Για τους λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης η έκδοση απόφασης ανάληψης υποχρέωσης διενεργείται σε συνέχεια της απόφασης έγκρισης πραγματοποίησης της σχετικής δαπάνης από το αρμόδιο όργανο του φορέα.

3. Διευκρινίζεται επιπλέον ότι για δαπάνες που αφορούν την πραγματοποίηση προμηθειών, παροχής υπηρεσιών και εκτέλεσης δημοσίων έργων, η απόφαση ανάληψης υποχρέωσης εκδίδεται υποχρεωτικά πριν από την υπογραφή της σχετικής διακήρυξης όπου αυτή απαιτείται.

4. Σε περίπτωση υπερήμερης πληρωμής θα πρέπει η σχετική απόφαση ανάληψης υποχρέωσης που αφορά στο ποσό των τόκων καθώς και η εντολή μεταφοράς και πίστωσης λογαριασμού, με την οποία εξοφλείται το χρηματικό ένταλμα πληρωμής της δαπάνης, από την οποία απορρέουν οι σχετικοί τόκοι, να πραγματοποιούνται την ίδια ημέρα προκειμένου να μην προκύπτουν επιπλέον τόκοι. [(παρ. Ζ του άρθρου πρώτου του 4152/2013 (Α.107)]. Ευνόητο είναι ότι στις περιπτώσεις που απαιτείται προηγούμενη έγκριση για την πραγματοποίηση δαπανών πληρωμής τόκων, η σχετική απόφαση ανάληψης υποχρέωσης εκδίδεται αμέσως μετά την έγκριση του αρμόδιου οργάνου.

Επί του άρθρου 3

1. Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, καθορίζονται με σαφήνεια ο τύπος και το περιεχόμενο της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης. Ειδικότερα, στην απόφαση αυτή και προκειμένου να καθίσταται δυνατός ο έλεγχος και η παρακολούθηση των αναλαμβανομένων δεσμεύσεων, θα πρέπει να περιλαμβάνονται υποχρεωτικά, εκτός των λοιπών στοιχείων που απαιτούνται για την εγκυρότητα των διοικητικών πράξεων και τα ακόλουθα:

α. Τις διατάξεις των νόμων ή κανονιστικών πράξεων, με τις οποίες επιτρέπεται η πραγματοποίηση της συγκεκριμένης δαπάνης. Επισημαίνεται εν προκειμένω ότι ο Υπουργός Οικονομικών συμπράττει υποχρεωτικά στην έκδοση κανονιστικών διοικητικών πράξεων που προκαλούν δαπάνη ή απώλεια εσόδων σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού φορέων της Γενικής Κυβέρνησης [άρθρο 20 παρ. ιβ του 4270/2014 (Α. 143) όπως ισχύει].

β. Το είδος, πλήρη αιτιολόγηση της δαπάνης με σαφή αναφορά στη συγκεκριμένη δραστηριότητα που εξυπηρετείται από την πραγματοποίησή της και στο χρόνο υλοποίησής της.

γ. Το ύψος της συνολικής επιβάρυνσης που προκαλείται στον προϋπολογισμό του φορέα, καθώς και την κατανομή αυτής κατ' έτος σε περίπτωση τμηματικής πραγματοποίησης της δαπάνης σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη.

δ. Τον αριθμό της απόφασης προέγκρισης (προηγούμενης έγκρισης) της πολυετούς υποχρέωσης.

ε. Το/τα οικονομικό/ά έτος/η πραγματοποίησης της δαπάνης.

στ. Τον τίτλο και τον κωδικό αριθμό του φορέα και του ειδικού φορέα, καθώς και τον κωδικό αριθμό εξόδου.

2. Επί της απόφασης της παραγράφου 1 συντάσσεται στο κάτω μέρος του εγγράφου πράξη-βεβαίωση του Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών του οικείου φορέα περί: i) ύπαρξης σχετικής πίστωσης στον προϋπολογισμό του και, ειδικά για τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης, εντός του ποσοστού διάθεσης αυτής και ii) δέσμευσης ισόποσης πίστωσης για την πληρωμή της δαπάνης iii) συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 4 παρ. 1α του κοινοποιούμενου πδ.

3. Η απόφαση ανάληψης υποχρέωσης, με τη σχετική βεβαίωση του Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών (ΠΟΥ), αναρτάται στο διαδίκτυο (πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ») και λαμβάνει μοναδικό αριθμό διαδικτυακής ανάρτησης (ΑΔΑ) που αναγράφεται επί του σώματος αυτής. Σημειώνεται ότι η ισχύς της απόφασης αρχίζει από την ανάρτησή της [άρθρο 4 παρ. 2 του 3861/2010 (Α' 112)].

Υπόδειγμα απόφασης ανάληψης υποχρέωσης επισυνάπτεται ως παράρτημα Α' στην παρούσα εγκύκλιο.

4. Από τα προαναφερόμενα σαφώς προκύπτει ότι η ανάληψη υποχρέωσης δεν επιτρέπεται να διενεργείται με διαφορετικό τύπο εγγράφου ή με επισημειώσεις στις σχετικές με τη δαπάνη πράξεις και αποφάσεις, όπως το έγγραφο της σύμβασης ή της προκήρυξης κ.λπ. Εξάλλου, οι διαδικασίες αυτές που αφορούν στην πραγματοποίηση της δαπάνης έπονται του σταδίου ανάληψης υποχρέωσης και ασφαλώς στα έγγραφα αυτά δεν περιλαμβάνονται τα απαραίτητα για την πορεία της πίστωσης στοιχεία.

Επί του άρθρου 4

Καθορίζεται ο τρόπος και η διαδικασία έκδοσης της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης. Τα προβλεπόμενα στο άρθρο αυτό εξειδικεύονται ως εξής:

1.α. Ο αρμόδιος διατάκτης (άρθρο 65, παρ. 1 του ν. 4270/2014) συντάσσει τεκμηριωμένο αίτημα, το οποίο αποστέλλει στην οικονομική υπηρεσία του οικείου φορέα. Στη συνέχεια:

A. Η αρμόδια, σύμφωνα με τις οικείες οργανωτικές διατάξεις, οικονομική υπηρεσία, συντάσσει σε δύο (2) αντίτυπα το σχέδιο της σχετικής απόφασης ανάληψης υποχρέωσης, εφόσον προηγουμένως ελεγχθεί εάν:

i) το ποσό της δαπάνης είναι εντός των ορίων της σχετικής πίστωσης και, ειδικά για την Κεντρική Διοίκηση, εντός του ποσοστού διάθεσης της πίστωσης αυτής (άρθρο 66, παρ. 2 του ν. 4270/2014),

ii) η δαπάνη είναι νόμιμη, κατά την έννοια του άρθρου 91, παρ. 2, εδάφιο β' του ν. 4270/2014 και του άρθρου 75, παρ. 1 του ν.4446/2016 (Α. 240), δηλαδή αν προβλέπεται ρητά από διάταξη νόμου ή κανονιστικής διοικητικής πράξης ή εξυπηρετεί την αποστολή του φορέα, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία του και αν υπάρχει στον προϋπολογισμό εγγεγραμμένη σχετική και επαρκής πίστωση,

iii) η σχετική απαίτηση κατά του φορέα δεν έχει παραγραφεί, σύμφωνα με τις κατά περίπτωση εφαρμοζόμενες διατάξεις, {άρθρα 140 έως 144 του ν. 4270/2014, για την παραγραφή αξιώσεων κατά του Δημοσίου, άρθρα 48 έως 52 του νδ 496/1974 (Α. 204), για την παραγραφή αξιώσεων κατά των νπδδ κ.λπ.}. Η προϋπόθεση αυτή δύναται να ελεγχθεί για δαπάνες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των παρ. 2 και 4 του άρθρου 9 του κοινοποιούμενου πδ, καθώς και για δαπάνες παρελθόντων ετών και

iv) το αίτημα του διατάκτη για την έκδοση σχετικής απόφασης προηγείται οποιασδήποτε άλλης ενέργειας πραγματοποίησης της δαπάνης, με την επιφύλαξη των διατάξεων των οριζόμενων στο άρθρο 2, παρ. 2β, 4 και 5 και στο άρθρο 9 του κοινοποιούμενου πδ και σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα σε αυτό.

Τονίζεται ότι το σχέδιο απόφασης ανάληψης υποχρέωσης θα πρέπει να συντάσσεται και να προωθείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3 του πδ, καθώς και με όλους τους άλλους τύπους που ισχύουν και εφαρμόζονται για τις διοικητικές πράξεις, ώστε να αποφευχθούν σχετικά προβλήματα κατά τη διενέργεια μελλοντικού ελέγχου, από το αρμόδια προς τούτο όργανα.

Κατά τον έλεγχο, εξετάζονται και τα παρεμπιπτόντως αναφερόμενα ζητήματα, ήτοι αν τα διοικητικά όργανα ενήργησαν σύμφωνα με τους καθορισμένους από το νόμο ή τις κανονιστικές αποφάσεις τύπους, όρους και προϋποθέσεις και εντός της εξουσίας, που τους έχει παρασχεθεί. Τονίζεται ιδιαίτέρως ότι, ο παρεμπιπτόν έλεγχος ασφαλώς δε συνιστά έλεγχο σκοπιμότητας, δηλαδή παρέμβαση στις αρμοδιότητες του διατάκτη, αφού περιορίζεται στα τυπικά θέματα νομιμότητας της διοικητικής πράξης (απόφασης ανάληψης υποχρέωσης), χωρίς να επεκτείνεται σε θέματα ουσίας ή κρίσεως των ενεργειών.

Ωστόσο, σημειώνεται ότι η εξέταση από τον ΠΟΥ και των από αυτόν νομίμως εξουσιοδοτημένων οργάνων (άρθρα 24 & 25 του ν.4270/2014, όπως ισχύει) της εφαρμογής των γενικών αρχών της δημοσιονομικής διαχείρισης, δεν συνιστά παραβίαση της διακριτικής ευχέρειας του διατάκτη για την κατά την κρίση του διάθεση των πιστώσεων του προϋπολογισμού που διαχειρίζεται. Και τούτο διότι η υποχρέωση της τήρησης των εν λόγω αρχών επιβάλλεται ευθέως από το νόμο (άρθρο 33 του ν. 4270/2014), δεδομένου ότι τα όρια της διακριτικής ευχέρειας δύναται να ελεγχθούν δικαστικά, σύμφωνα και με την τιθέμενη αιτιολογία της δαπάνης, από τα αρμόδια προς τούτο όργανα.

Στο πλαίσιο αυτό, το σχέδιο απόφασης ανάληψης υποχρέωσης θα πρέπει να:

i) φέρει τις υπογραφές των αρμοδίων διοικητικών οργάνων, καθώς και αν τα όργανα αυτά έχουν νόμιμη υπόσταση και έχουν δηλώσει νομίμως τη βούλησή τους,

ii) έχει συνταχθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3 του κοινοποιούμενου πδ, περιλαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα στοιχεία (το σύνολο των σχετικών διατάξεων, το είδος της δαπάνης, το ύψος της συνολικής επιβάρυνσης του προϋπολογισμού της και την κατ' έτος κατανομή της, τον αριθμό της σχετικής προέγκρισης ανάληψης πολυετούς υποχρέωσης, σε περίπτωση τμηματικής πραγματοποίησης δαπάνης, τον τίτλο και τον κωδικό του φορέα και του ειδικού φορέα προϋπολογισμού και τον κωδικό αριθμό εξόδου). Περαιτέρω, το σχέδιο της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης θα πρέπει να φέρει πλήρη αιτιολόγηση της δαπάνης, με σαφή αναφορά στη συγκεκριμένη δραστηριότητα που εξυπηρετείται από την πραγματοποίησή της και στο χρόνο υλοποίησής της. Δηλαδή, η αιτιολογία πραγματοποίησης της δαπάνης πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο σαφής, επαρκής, ειδική και αναλυτική. Γενικές και αόριστες εκφράσεις, όπως «...για τις ανάγκες δημοσίων σχέσεων του/της ....» ή «...λόγω επιτακτικής ανάγκης κάλυψης υπηρεσιακών αναγκών» ή «...προμήθεια υλικών για την κάλυψη σχετικών αναγκών του/της.....» ή «...για τις ανάγκες μετακινήσεων των υπαλλήλων του/της.....κατά τη διάρκεια του έτους .....

iii) συνάδει με τις βασικές αρχές του διοικητικού δικαίου ή/και ειδικότερα του δημοσιονομικού δικαίου, που, μεταξύ άλλων, αναφέρονται:

α) στη μη αναδρομική εφαρμογή των διοικητικών πράξεων, εκτός των ειδικά προσδιορισμένων από διατάξεις τυπικών νόμων εξαιρέσεων,

β) στην ακυρότητα των πράξεων, που εκδίδονται χωρίς την εφαρμογή του προβλεπόμενου, από τις εξουσιοδοτικές ή άλλες διατάξεις, τύπου για τη διαδικασία έκδοσής τους και

γ) στη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση. Εν προκειμένω, ο ΠΟΥ οφείλει να: i) εξετάζει αν οι ενέργειες του διατάκτη συνάδουν με τις γενικές αρχές της δημοσιονομικής διαχείρισης και ii) αναφέρει γραπτώς στο διατάκτη τυχόν παρεκκλίσεις από τις εν λόγω αρχές. Έτσι, π.χ αν ο ΠΟΥ διαπιστώνει παρεκκλίσεις από την αρχή της οικονομικότητας, αφού από τα στοιχεία που διαθέτει, προκύπτει ότι τα μέσα που χρησιμοποιούνται ή που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για την υλοποίηση ενός έργου υπερβαίνουν την ενδεδειγμένη ποσότητα και δε διατίθενται με την ελάχιστη δημοσιονομική επιβάρυνση και με τη χρήση των αναγκαίων μόνο διοικητικών πόρων, πρέπει να επισημάνει στο διατάκτη γραπτώς τις εν λόγω παρεκκλίσεις.

Β. Ο Προϊστάμενος Οικονομικών Υπηρεσιών, εφόσον πληρούνται οι ανωτέρω όροι και προϋποθέσεις, βεβαιώνει περί: α) της τήρησης αυτών, β) της ύπαρξης, σχετικής και επαρκούς για την εκτέλεση της δαπάνης πίστωσης στον εκτελούμενο προϋπολογισμό του φορέα και, ειδικά για του φορείς της Κεντρικής Διοίκησης, εντός του ποσοστού διάθεσής της εν λόγω πίστωσης και γ) της δέσμευσης της πίστωσης αυτής αποκλειστικά για την πληρωμή της συγκεκριμένης δαπάνης. Η βεβαίωση παρέχεται με την, επί των δύο αντιτύπων του σχεδίου απόφασης, παρά πόδας πράξη του Προϊστάμενου Οικονομικών Υπηρεσιών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 3, παρ. 2 του πδ.

Γ. Παράλληλα, το ποσό της δαπάνης καταχωρείται στα προβλεπόμενα λογιστικά βιβλία του φορέα και δεσμεύεται, μέσω του πληροφοριακού συστήματος (ΠΣ), η αντίστοιχη πίστωση στον προϋπολογισμό, λαμβάνοντας από το ΠΣ μοναδικό αριθμό καταχώρησης. Κατόπιν, τα 2 αντίτυπα του σχεδίου απόφασης αποστέλλονται στον αρμόδιο διατάκτη.

Δ. Μετά την υπογραφή των αντιτύπων του σχεδίου απόφασης από το διατάκτη, το ένα εξ αυτών επαναφέρεται στην οικονομική υπηρεσία.

Ε. Η οικονομική υπηρεσία προβαίνει, κατά σειρά προτεραιότητας: α) στην ανάρτηση της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης στο διαδίκτυο (πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ»), β) στην καταχώρησή της στο Μητρώο Δεσμεύσεων του φορέα και γ) στις λοιπές νόμιμες ενέργειες για τη συνέχιση εκτέλεσης της δαπάνης, π.χ. ενημέρωση της αρμόδιας περί προμηθειών υπηρεσίας για την έκδοση και το μοναδικό αριθμό καταχώρησης και τον ΑΔΑ της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης.

1.β. Αν ο διατάκτης δεν υπογράψει, το αργότερο, εντός διμήνου το σχέδιο της απόφασης, οφείλει με σχετικό έγγραφο αίτημά του να ζητήσει από τον ΠΟΥ την ανάκληση της δέσμευσης της σχετικής πίστωσης. Εν προκειμένω, τονίζεται ότι δεν

απαιτείται έκδοση ανάκλησης της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης, δεδομένου ότι δεν έχει προηγουμένως υπογραφεί και επομένως εκδοθεί και αναρτηθεί σχετική απόφαση ανάληψης υποχρέωσης. Στις περιπτώσεις που ο διατάκτης δεν ζητά εντός της δίμηνης προθεσμίας την ανάκληση της δέσμευσης πίστωσης, ο ΠΟΥ πρέπει να τον ενημερώνει σχετικά, ώστε να αποφευχθεί το φαινόμενο της χωρίς λόγο δέσμευσης πιστώσεων, που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την κάλυψη άλλων και πιθανώς πιο επιτακτικών αναγκών.

Επίσης, τονίζεται ότι η καθυστέρηση υπογραφής των σχεδίων απόφασης ανάληψης υποχρέωσης από το διατάκτη, είναι πολύ πιθανό να οδηγήσει σε ασυμφωνία των δεδομένων του ΠΣ και των δεδομένων του τηρούμενου μητρώου δεσμεύσεων, που αποστέλλονται σε μηνιαία βάση στις υπηρεσίες του Γ.Λ.Κράτους. Προκειμένου λοιπόν να αποφευχθεί η εν λόγω αναντιστοιχία, το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την παροχή από τον ΠΟΥ της παρά πόδας βεβαίωσης και τη λήψη του μοναδικού αριθμού καταχώρησης στο ΠΣ, μέχρι την υπογραφή των σχεδίων απόφασης ανάληψης υποχρέωσης από το διατάκτη και την καταχώρησή τους στο μητρώο δεσμεύσεων, θα πρέπει να ελαχιστοποιηθεί. Προς την κατεύθυνση αυτή: α) οι ΠΟΥ θα πρέπει να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποφυγή τέτοιων φαινομένων, την ορθή τήρηση του μητρώου δεσμεύσεων και την παροχή αξιόπιστων δημοσιονομικών στοιχείων στο Γ.Λ.Κράτους, σύμφωνα τις διατάξεις των παρ. 4, περ. ε και 5, περ. γ του άρθρου 24, καθώς και των παρ. 2, περ. α και της παρ. 3, περ. γ του άρθρου 25 του ν. 4270/2014 και β) οι διατάκτες οφείλουν να υπογράψουν και να επιστρέφουν άμεσα στην οικονομική υπηρεσία τα σχέδια αποφάσεων δημοσιονομικής δέσμευσης.

1.γ. Αν υπάρχει διαθέσιμη και επαρκής πίστωση αλλά δεν πληρούνται, εν όλω ή εν μέρει, οι κατά τα ανωτέρω λοιπές νόμιμες προϋποθέσεις και όροι για την παροχή της βεβαίωσης της παρ. 2, του άρθρου 3 του πδ, ο ΠΟΥ ενημερώνει εγγράφως το διατάκτη. Αν ο τελευταίος εμμένει στο αίτημά του για προώθηση της διαδικασίας δέσμευσης πίστωσης, τότε ο ΠΟΥ οφείλει να: i) παρέχει τη βεβαίωση και να συνεχίσει τη διαδικασία έκδοσης της σχετικής απόφασης ανάληψης υποχρέωσης και ii) ενημερώσει με έγγραφό του την αρμόδια Δημοσιονομική Υπηρεσία Εποπτείας και Ελέγχου (ΔΥΕΕ) του Γ.Λ.Κράτους, προκειμένου στη συνέχεια να ακολουθηθεί η διαδικασία του άρθρου 171 του ν. 4270/2014, όπως ισχύει και του άρθρου 10 του κοινοποιούμενου πδ. Επιπλέον, αν ο φορέας είναι εποπτευόμενος, ο αρμόδιος ΠΟΥ ενημερώνει εγγράφως και τον ΠΟΥ του εποπτεύοντος φορέα ή τον Ελεγκτή Νομιμότητας, αν ο φορέας ανήκει στους ΟΤΑ [Μέρος ΣΤ', άρθρα 214-239 του ν. 3852/2010 (Α. 87)].

Στην περίπτωση αυτή, ο ΠΟΥ απαλλάσσεται της ευθύνης (άρθρο 11 του κοινοποιούμενου πδ), την οποία φέρει πλέον εξολοκλήρου ο εντολέας.

2.α. Απόφαση ανάληψης υποχρέωσης που, για οποιοδήποτε λόγο, (π.χ. ματαίωση της δαπάνης), δεν εκτελείται μερικώς ή ολικώς εντός του οικονομικού έτους, στο οποίο αναφέρεται ή αν το συμβατικό τίμημα είναι τελικά χαμηλότερο από το αναφερόμενο στη σχετική απόφαση ανάληψης υποχρέωσης, τότε αυτή ανατρέπεται (ανακαλείται) άμεσα κατά το μέρος της σχετικής προκύπτουσας διαφοράς, π.χ. ανατροπή του θετικού υπολοίπου, που προκύπτει από την αφαίρεση του ποσού της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης (δεσμευμένο ποσό) μείον το ποσό του συμβατικού τιμήματος. Δηλαδή, όταν το ποσό της δεσμευμένης πίστωσης, το οποίο αναφέρεται στην απόφαση ανάληψης υποχρέωσης, είναι μεγαλύτερο από αυτό που απαιτείται, σύμφωνα με τη σύμβαση ή τις πραγματικές ανάγκες, για την, εντός του έτους στο οποίο αναφέρεται η απόφαση, εκτέλεση της δαπάνης, τότε η απόφαση ανάληψης υποχρέωσης ανακαλείται κατά το επιπλέον ποσό που δεσμεύτηκε. Η καταχώρηση του ποσού, που ανατρέπεται με την ανακλητική απόφαση, στα λογιστικά βιβλία του φορέα διενεργείται με αρνητική λογιστική εγγραφή (αντιλογισμός), που αποδεσμεύει τη σχετική πίστωση και λαμβάνει από το ΠΣ μοναδικό αριθμό καταχώρισης.

Η ανατροπή διενεργείται μέσω ανακλητικής απόφασης που εκδίδεται σύμφωνα με την διαδικασία της παρ. 1α. Δηλαδή, το σχέδιο της ανακλητικής απόφασης θα πρέπει να καταρτισθεί σε δύο αντίτυπα από την αρμόδια οικονομική υπηρεσία και εν συνεχεία το σχέδιο να προωθηθεί για την υπογραφή του από τα αρμόδια όργανα, την παροχή από τον ΠΟΥ της σχετικής παρά πόδας βεβαίωσης, την υπογραφή του από το διατάκτη, τη λήψη του μοναδικού αριθμού καταχώρισης στα λογιστικά βιβλία και στο ΠΣ, την ανάρτησή του στο διαδικτυακό πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και, εν τέλει, την καταχώρησή του στο μητρώο δεσμεύσεων.

Για την καλύτερη κατανόηση των προαναφερθέντων παρατίθενται τα ακόλουθα παραδείγματα:

Παράδειγμα 1- Προμήθεια υλικών με ανοικτό διαγωνισμό:

Ποσό δεσμευμένης, με την απόφαση ανάληψης υποχρέωσης, πίστωσης στον εκτελούμενο προϋπολογισμό του φορέα: 1.000.000,00 €.

Προϋπολογισμός δαπάνης στη διακήρυξη: 1.000.000,00 €.

Ποσό σύμβασης: 800.000,00 €.

Ποσό ανακλητικής απόφασης ανάληψης υποχρέωσης (ποσό μερικής ανατροπής): 200.000,00 € (1.000.000,00 € - 800.000,00 € = Δεσμευμένη πίστωση, με την απόφαση ανάληψης υποχρέωσης μείον συμβατικό τίμημα). Η διαδικασία για την

έκδοση της ανακλητικής απόφασης και τη διαγραφή από τα λογιστικά βιβλία του επιπλέον ποσού των 200.000,00 € που δεσμεύτηκε, πρέπει να αρχίσει αμέσως μετά την υπογραφή της σύμβασης προμήθειας.

Παράδειγμα 2 – Παροχή υπηρεσιών καθαριότητας κατόπιν διαπραγμάτευσης:

Ποσό δεσμευμένης, με την απόφαση ανάληψης υποχρέωσης, πίστωσης στον εκτελούμενο προϋπολογισμό του φορέα: 13.000,00 €.

Ποσό σύμβασης: 11.500,00 €.

Ποσό ανακλητικής απόφασης ανάληψης υποχρέωσης (μερική ανατροπή της αρχικής δέσμευσης πίστωσης): 1.500,00 € (13.000,00 € - 11.500,00 €). Η διαδικασία για την έκδοση της ανακλητικής απόφασης των 1.500,00 € και τη διαγραφή από τα λογιστικά βιβλία του επιπλέον αυτού ποσού, πρέπει να αρχίσει αμέσως μετά την υπογραφή της σύμβασης υπηρεσιών, με απευθείας ανάθεση.

Παράδειγμα 3 – Ματαίωση ή αναβολή διενέργειας για το επόμενο έτος διαγωνισμού προμήθειας:

Ποσό δεσμευμένης, με την απόφαση ανάληψης υποχρέωσης, πίστωσης στον εκτελούμενο προϋπολογισμό του φορέα: 150.000,00 €.

Απόφαση ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο περί αναβολής του διαγωνισμού ή μη εκτέλεσης (ματαίωση) της δαπάνης των 150.000,00 €.

Ποσό ολικής ανατροπής – ανάκλησης της απόφαση ανάληψης υποχρέωσης: 150.000,00 € (150.000,00 € - 0,00 € = ποσό αρχικά δεσμευμένης πίστωσης μείον του ποσού που αναλώθηκε). Η διαδικασία για την έκδοση της ανακλητικής απόφασης των 150.000,00 € και τη διαγραφή από τα λογιστικά βιβλία του ποσού αυτού, πρέπει να αρχίσει αμέσως μετά την έκδοση της απόφασης ματαίωσης ή αναβολής διενέργειας του διαγωνισμού προμήθειας.

Παράδειγμα 4 – Αναβολή διενέργειας υπηρεσιακής μετακίνησης λόγω ματαίωσης συνεδρίου:

Ποσό δεσμευμένης, με την απόφαση ανάληψης υποχρέωσης, πίστωσης στον εκτελούμενο προϋπολογισμό του φορέα, για την πραγματοποίηση μετακίνησης υπαλλήλων στο εξωτερικό για τη συμμετοχή τους σε διεθνές συνέδριο: 6.000,00 €.

Ποσό απόφασης έγκρισης της υπηρεσιακής μετακίνησης 6.000,00 €.

Αν η μετακίνηση δεν πραγματοποιηθεί, λόγω ματαίωσης του συνεδρίου, τότε το ποσό της ολικής ανατροπής – ανάκλησης της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης, είναι: 6.000,00 € (6.000,00 € - 0,00 € = ποσό αρχικά δεσμευμένης πίστωσης μείον ποσό, το οποίο αναλώθηκε). Η διαδικασία για την έκδοση της ανακλητικής απόφασης των

6.000,00 € και τον αντιλογισμό τους (διαγραφή) στα λογιστικά, πρέπει να αρχίσει αμέσως μετά την έκδοση της απόφασης περί μη πραγματοποίησης της μετακίνησης ή της επίσημης γνωστοποίησης οριστικής ματαίωσης του συνεδρίου.

Για τη πληρωμή ακυρωτικών εξόδων ή άλλων σχετικών ρητρών απαιτείται έκδοση νέας απόφασης ανάληψης υποχρέωσης, καθώς πρόκειται για άλλου είδους δαπάνη.

Παράδειγμα 5 – Η πραγματοποίηση υπηρεσιακής μετακίνησης κόστισε λιγότερο απ' ό τι είχε αρχικά προβλεφθεί:

Ποσό δεσμευμένης, με την απόφαση ανάληψης υποχρέωσης, πίστωσης στον εκτελούμενο προϋπολογισμό του φορέα, για την πραγματοποίηση υπηρεσιακής μετακίνησης για διενέργεια φορολογικού ελέγχου: 1.000,00 €.

Ποσό απόφασης έγκρισης της υπηρεσιακής μετακίνησης 1.000,00 €.

Αν η μετακίνηση τελικά κοστίζει 870,00 €, τότε το ποσό της μερικής ανατροπής – ανάκλησης της απόφαση ανάληψης υποχρέωσης, είναι: 130,00 € (1.000,00 € - 870,00 €). Η διαδικασία για την έκδοση της ανακλητικής απόφασης των 130,00 € πρέπει να αρχίσει αμέσως μετά την έκδοση του χρηματικού εντάλματος.

2.β. Αποφάσεις ανατροπής ανάληψης υποχρέωσης (ανακλητικές αποφάσεις) που εκδίδονται με ημερομηνία 31 Δεκεμβρίου έκαστου έτους, ισχύουν από την ημερομηνία αυτή και αναρτώνται στο διαδίκτυο (πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ») το αργότερο έως 31 Ιανουαρίου του επόμενου έτους [άρθρο 31, παρ. 1, ν. 4325/2015 (Α' /47)]. Στην περίπτωση αυτή, οι ανακλητικές αποφάσεις, πρέπει να καταχωρούνται έως 20 Ιανουαρίου του επόμενου έτους, στο ΟΠΣΔΠ, για τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης ή στο ΠΣ που διαθέτει η αρμόδια οικονομική υπηρεσία, για τους λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.

Οι εν λόγω ανακλητικές αποφάσεις δύνανται να εκδίδονται ξεχωριστά για κάθε μία ανάληψη υποχρέωσης που ανατρέπεται ή και συγκεντρωτικά ανά Κωδικό Αριθμό Εξόδου (ΚΑΕ) για το συνολικό ποσό υποχρέωσης που πρέπει να ανατραπεί, ανάλογα με το σύστημα τήρησης των λογιστικών στοιχείων και τις δυνατότητες του ΠΣ κάθε φορέα.

Όμως, στη δεύτερη περίπτωση, η ανακλητική απόφαση ανά ΚΑΕ θα πρέπει να συνοδεύεται απαραίτητα από κατάσταση/πίνακα, στον οποίο θα αναγράφονται διακεκριμένα όλα τα απαραίτητα στοιχεία για την ορθή καταχώρηση της απόφασης στο ΠΣ, ήτοι: αριθ. πρωτ., ημερομηνία, ΑΔΑ, μοναδικό αριθμό καταχώρησης και υπόλοιπο ποσό προς ανατροπή-αντιλογισμό. Οι αρμόδιες για τη λογιστική παρακολούθηση και πληρωμή δαπανών, υπηρεσιακές μονάδες θα παρέχουν στο

διατάκτη στοιχεία για το ανεκτέλεστο μέρος των αναληφθεισών, κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, υποχρεώσεων, βάσει της σχετικής αναφοράς του ΠΣ.

Σημειώνεται ότι και οι ανακλητικές αποφάσεις αυτές λαμβάνουν μοναδικό αριθμό καταχώρησης, είτε εκδίδονται ξεχωριστά για κάθε μία ανάληψη υποχρέωσης που ανατρέπεται είτε συγκεντρωτικά ανά ΚΑΕ.

2.γ. Για του λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης και μόνο εφόσον η αρμοδιότητα έγκρισης δαπανών τους ανήκει σε συλλογικό όργανο, οι ανακλητικές αποφάσεις ανάληψης υποχρέωσης που φέρουν ημερομηνία 31 Δεκεμβρίου, δύνανται να προηγούνται της απόφασης έγκρισης πραγματοποίησης της δαπάνης, κατά παρέκκλιση των οριζομένων στην παρ. 2β του άρθρου 2 του πδ. Εν προκειμένω, οι αποφάσεις έγκρισης πραγματοποίησης δαπανών πρέπει να εκδίδονται εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου του Ιανουαρίου του επόμενου έτους.

3. Με την έναρξη κάθε οικονομικού έτους πρέπει, άμεσα, κατ' απόλυτη προτεραιότητα και με ευθύνη του αρμόδιου ΠΟΥ, καθώς και χωρίς να απαιτείται προηγούμενο τεκμηριωμένο αίτημα του διατάκτη, να εκδοθούν και να καταχωρηθούν στα λογιστικά βιβλία και στο ΠΣ του οικείου φορέα, λαμβάνοντας μοναδικό αριθμό καταχώρησης, οι αποφάσεις δημοσιονομικής δέσμευσης των πιστώσεων, που αφορούν: α) την κάλυψη πολυετών υποχρεώσεων, που έχουν αναληφθεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 67 του ν. 4270/2014 και στο άρθρο 6, παρ. 2α του κοινοποιούμενου πδ. Στην περίπτωση αυτή, η πίστωση που δεσμεύεται με την απόφαση ανάληψης υποχρέωσης είναι ισόποση με τη δαπάνη, που θα πραγματοποιηθεί εντός του έτους αυτού και β) το ανεκτέλεστο μέρος συμβατικών υποχρεώσεων προηγούμενων ετών, τις απλήρωτες υποχρεώσεις και τις ληξιπρόθεσμες οφειλές.

Νέες υποχρεώσεις αναλαμβάνονται σε βάρος του εναπομείναντος υπολοίπου μετά τις κατά τα ανωτέρω δεσμεύσεις πιστώσεων. Δηλαδή, η έκδοση και καταχώρηση αποφάσεων δημοσιονομικής δέσμευσης, βάσει των οποίων θα αναληφθούν νέες νομικές δεσμεύσεις, είναι επιτρεπτή μόνο μετά την έκδοση και καταχώρηση στα λογιστικά βιβλία και στο ΠΣ, εκείνων των δημοσιονομικών δεσμεύσεων που αφορούν ήδη αναληφθείσες πολυετείς υποχρεώσεις ή υποχρεώσεις προηγούμενων ετών που δεν έχουν πληρωθεί ή ανεκτέλεστο μέρος παλαιών συμβάσεων. Ειδικά και μόνο σε έκτακτες περιπτώσεις, όπως κάλυψη αναγκών άμεσης μετακίνησης, δύναται να προηγηθεί έκδοση απόφασης ανάληψης για νέα υποχρέωση και να δεσμευτεί η σχετική πίστωση, με ευθύνη του ΠΟΥ, μόνο υπό την προϋπόθεση ότι οι εναπομείνουσες πιστώσεις επαρκούν για τις προαναφερόμενες κατηγορίες δαπανών (πολυετείς κ.λπ)

Στις περιπτώσεις φορέων της παρ. 2β του άρθρου 2 του κοινοποιούμενου πδ, η ανωτέρω διαδικασία διενεργείται σε συνέχεια της απόφασης έγκρισης πραγματοποίησης των δαπανών από το αρμόδιο όργανο.

4. Οι διακηρύξεις, οι αποφάσεις ανάθεσης και οι συμβάσεις που υπογράφονται για λογαριασμό των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης αναφέρουν απαραίτητα τον αριθμό, τη χρονολογία και το μοναδικό αριθμό καταχώρησης στα λογιστικά βιβλία και στο ΠΣ του φορέα, της σχετικής ανάληψης υποχρέωσης, καθώς και τα στοιχεία της απόφασης έγκρισης της πολυετούς υποχρέωσης, αν η δαπάνη εκτείνεται σε περισσότερα του ενός έτη. Εν προκειμένω, τονίζεται ότι η αναφορά των εν λόγω στοιχείων επί των διακηρύξεων, των αποφάσεων ανάθεσης και των συμβάσεων προβλέπεται ρητά από το κοινοποιούμενο πδ, η δε παράλειψη αναφοράς τους συνιστά παράβαση ουσιώδους τύπου και δύναται να οδηγήσει σε ακυρότητα των πράξεων αυτών, κατά τις διατάξεις του άρθρου 11 του πδ.

Επί του άρθρου 5

Επί του άρθρου 5 ισχύουν οι αναλυτικότερες οδηγίες που έχουν παρασχεθεί με την αριθ. 2/31585/ΔΠΓΚ/30.3.2012 εγκύκλιο του Υπουργού Οικονομικών «Οδηγίες για την τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων του προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων» (ΑΔΑ: Β4ΩΦΗ-1ΜΝ).

Επί του άρθρου 6

1. Με τις διατάξεις του άρθρου 6 περιγράφεται η διαδικασία παρακολούθησης των αναλαμβανόμενων δεσμεύσεων, σε περίπτωση που η πληρωμή των σχετικών δαπανών διενεργείται τμηματικά, καθώς και ο τρόπος καταχώρησης των αναλήψεων υποχρεώσεων για τις δαπάνες αυτές. Ειδικότερα, προβλέπονται τα ακόλουθα:

α. Σε βάρος μίας αναληφθείσας υποχρέωσης, μπορεί να εκδοθούν περισσότερα του ενός χρηματικά εντάλματα. Στην περίπτωση αυτή, ταυτόχρονα με την καταχώρηση του καθενός από αυτά, στο Βιβλίο Εγκρίσεων και Εντολής Πληρωμής, θα αφαιρείται το ποσό του εντάλματος από το ποσό της οικείας απόφασης ανάληψης υποχρέωσης και το υπόλοιπο θα καταχωρείται σε ιδιαίτερη στήλη του Βιβλίου, μέχρι εξαντλήσεως της δεσμευμένης πίστωσης.

β. Σε περίπτωση που υπάρχει αδιάθετο υπόλοιπο, αυτό ανατρέπεται λογιστικά, είτε ενδιάμεσα (κατά τη διάρκεια της χρήσης), είτε στο τέλος του οικείου οικονομικού έτους.

2. Για την ανάληψη υποχρεώσεων από τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης που προβλέπεται να βαρύνουν είτε τμηματικά είτε εξ ολοκλήρου τα επόμενα έτη του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ), στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι συμβάσεις μίσθωσης ακινήτων, εφαρμόζονται τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 67 του ν.4270/2014. Οι εγκρίσεις που αφορούν πολυετείς αναλήψεις υποχρεώσεων και έχουν παρασχεθεί από τον Υπουργό Οικονομικών ή τον εποπτεύοντα Υπουργό ή το αρμόδιο προς τούτο εξουσιοδοτημένο όργανο, κατά περίπτωση, θα φυλάσσονται από τις αρμόδιες Οικονομικές Υπηρεσίες σε ειδικό φάκελο μέχρι την τελική εξόφληση των σχετικών υποχρεώσεων. Με την έναρξη κάθε οικονομικού έτους, καταχωρείται, κατ' απόλυτη προτεραιότητα στο Μητρώο Δεσμεύσεων, το ποσό που έχει δεσμευθεί για το έτος αυτό, με νέα απόφαση ανάληψης υποχρέωσης.

Υπόδειγμα απόφασης έγκρισης πολυετούς υποχρέωσης επισυνάπτεται ως παράρτημα Β' στην παρούσα εγκύκλιο.

Για τις πολυετείς υποχρεώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) εφαρμόζονται τα οριζόμενα στην παρ.2 του άρθρου 79 του ν.4270/2014.

Επί των άρθρων 7 & 8

Ισχύουν οι αναλυτικότερες οδηγίες που έχουν παρασχεθεί με την αριθ. 2/18993/ΔΠΔΣΜ/28.2.2014 εγκύκλιο του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Οδηγίες για την τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων» (ΑΔΑ: ΒΙΚΥΗ-Β03). Όπου στην ανωτέρω εγκύκλιο αναφέρεται Υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου νοείται η αρμόδια Οικονομική Υπηρεσία του φορέα.

Επιπλέον, οι φορείς οφείλουν να καταγράψουν στο Μητρώο Δεσμεύσεων και τον ΑΔΑ της απόφασης ανάληψης της σχετικής υποχρέωσης, καθώς και την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης, τον αριθμό της και το ύψος του συμβατικού τιμήματος, προσθέτοντας αντίστοιχες στήλες στο Μητρώο Δεσμεύσεων, σύμφωνα και με το υπόδειγμα του παραρτήματος Γ' της παρούσας.

Ειδικότερα, στη στήλη «Ύψος συμβατικού τιμήματος» καταχωρείται το ποσό της σύμβασης που αφορά το τρέχον έτος. Επισημαίνεται ότι σε περιπτώσεις πολυετών συμβάσεων ή άλλων υποχρεώσεων, για το τρέχον κάθε φορά έτος αναλαμβάνεται και δεσμεύεται μόνο το ποσό που αφορά τη συγκεκριμένη χρονιά, πλέον το ποσό των αναλήψεων των προηγούμενων ετών οι οποίες δεν εκτελέστηκαν και συνεπώς ανατρέπονται και αναλαμβάνονται εκ νέου στο τρέχον έτος. Κατά συνέπεια, σε αναλήψεις που αφορούν πολυετείς συμβάσεις θα πρέπει να λαμβάνεται ιδιαίτερη

μέριμνα, ώστε η κατανομή των δεσμεύσεων ανά έτος να ανταποκρίνεται στην πραγματική ροή των πληρωμών που θα διενεργηθούν και να μη γίνεται άσκοπη δέσμευση των πιστώσεων τρέχοντος έτους. Σε περίπτωση που το συμβατικό τίμημα είναι τελικά χαμηλότερο από το αναφερόμενο ποσό στη σχετική απόφαση ανάληψης υποχρέωσης, τότε αυτή ανατρέπεται (ανακαλείται) άμεσα κατά το μέρος της σχετικής προκύπτουσας διαφοράς, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 4 του πδ.

Ο Περιληπτικός Πίνακας (σύνοψη) του Μητρώου Δεσμεύσεων αποστέλλεται μηνιαίως στο Γ.Λ.Κράτους σύμφωνα με το παράρτημα Δ' της παρούσας. Τονίζεται ότι τα στοιχεία του Περιληπτικού Πίνακα μηνός Δεκεμβρίου που αποστέλλονται για ανάρτηση στο e-portal του Γ.Λ.Κράτους, θα πρέπει να αφορούν σε στοιχεία Μητρώου Δεσμεύσεων πριν την ανατροπή των ανεκτέλεστων δεσμεύσεων που πρόκειται να αναληφθούν εις βάρος των πιστώσεων του νέου έτους.

Κατά τα λοιπά, αναφορικά με το Μητρώο Δεσμεύσεων ισχύουν τα διαλαμβανόμενα στην αρ. 2/18993/ΔΠΔΣΜ/28.2.2014 εγκύκλιο του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, ενώ αναφορικά με τις μηνιαίες εκθέσεις ισχύει η αρ. 2/57451/24.7.2012 εγκύκλιος του Γ.Λ.Κράτους «Τυποποιημένες εκθέσεις αναφοράς για το μητρώο δεσμεύσεων και τις ληξιπρόθεσμες οφειλές».

Επί των άρθρου 9 και 14

Προβλέπεται ιδιαίτερος τρόπος ανάληψης υποχρέωσης για συγκεκριμένες κατηγορίες δαπανών. Ειδικότερα:

1. Οι δαπάνες για αποδοχές, συντάξεις, εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους και οι δαπάνες πάγιου χαρακτήρα (όπως ηλεκτρικής ενέργειας, ύδρευσης, επικοινωνιών, μισθωμάτων, κοινοχρήστων) αναλαμβάνονται με την έκδοση σχετικής απόφασης ανάληψης υποχρέωσης για ολόκληρο το ποσό των εγγεγραμμένων πιστώσεων από την έναρξη του οικονομικού έτους. Διευκρινίζεται ότι, για τις ανωτέρω δαπάνες, δεν απαιτείται τεκμηριωμένο αίτημα από το διατάκτη, καθώς η εν λόγω υποχρέωση προκύπτει ευθέως από τις κείμενες διατάξεις. Σε κάθε περίπτωση όμως δεν αναιρείται η υποχρέωση που προβλέπεται στις διατάξεις της παρ. 2β του άρθρου 2 του κοινοποιούμενου πδ.

Ειδικά για τις δαπάνες που αφορούν μισθώματα ακινήτων επισημαίνουμε ότι:

α) αναλαμβάνονται από την αρχή του οικονομικού έτους για ολόκληρο το ετήσιο ποσό αυτών, με πίνακες (μισθωμάτων) που καταρτίζονται από τους διατάκτες με βάση τα σχετικά μισθωτήρια συμβόλαια και

β) η έγκριση της δέσμευσης πίστωσης και ο μοναδικός αριθμός καταχώρησης αυτής στο βιβλίο Εγκρίσεων και Εντολών Πληρωμής αποτυπώνονται επί των πινάκων αυτών.

Λόγω του τρόπου και του χρόνου ανάληψης των υποχρεώσεων δαπανών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας παραγράφου, είναι απολύτως αναγκαίο οι κύριοι διατάκτες να προγραμματίζουν **έγκαιρα** τις δράσεις που υλοποιούνται από περιφερειακές υπηρεσίες και να μεταβιβάζουν τις αναγκαίες πιστώσεις στην αρχή εκάστου έτους, προκειμένου να αναλαμβάνονται από τους δευτερεύοντες διατάκτες οι σχετικές δεσμεύσεις πριν από την πραγματοποίηση των δαπανών. Η καθυστέρηση στην μεταφορά των πιστώσεων έχει επιπτώσεις αφενός στη νομιμότητα των σχετικών δαπανών και τη σώρευση ληξιπρόθεσμων οφειλών και αφετέρου στην αξιοπιστία του κράτους για την πληρωμή των υποχρεώσεών του.

2. Για δαπάνες αναφορικά με αποζημιώσεις επιθεωρήσεων και ελέγχων οι οποίες καλύπτονται με επιχορήγηση από έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού επιβαλλόμενα υπέρ Δημοσίου με ανταποδοτικό χαρακτήρα, ο νομοθέτης προβλέπει εξαίρεση από τον κανόνα. Αναλαμβάνονται, δηλαδή, αμέσως μετά την παραλαβή του σχετικού λογαριασμού ή της σχετικής ειδοποίησης ή με τον καθ' οιονδήποτε τρόπο γνωστοποίηση του ύψους και του χρόνου εξόφλησής τους (π.χ. φυτοϋγειονομικοί έλεγχοι). Εφιστούμε την προσοχή στον ανταποδοτικό χαρακτήρα των εσόδων, καθώς οι σχετικές πιστώσεις πρέπει να διατίθενται και να δεσμεύονται μόνο για την πληρωμή των ανωτέρω δαπανών, όπως ο νόμος ορίζει.

3. Για δαπάνες για τις οποίες από τη φύση τους δεν μπορεί να τηρηθεί η διαδικασία έκδοσης της απόφασης ανάληψης πριν από την πραγματοποίηση της δαπάνης (συναλλαγματικές διαφορές, εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων, δαπάνες πολιτικής προστασίας, διοικητικής εκτέλεσης, ΔΙΑΣ, καθώς και δαπάνες που η υπαγωγή τους στο εν λόγω άρθρο προβλέπεται ρητά από ειδική διάταξη νόμου), η απόφαση ανάληψης υποχρέωσης εκδίδεται αμέσως μετά την με οιονδήποτε τρόπο γνωστοποίησή της στον οικείο φορέα, με την οποία απόφαση δεσμεύεται η αναγκαία πίστωση.

Συγκεκριμένα για δαπάνες πολιτικής προστασίας, επισημαίνεται ότι στην απόφαση ανάληψης υποχρέωσης θα πρέπει να γίνεται σαφής αναφορά στη συγκεκριμένη δραστηριότητα που εξυπηρετείται από την πραγματοποίηση της δαπάνης (ύψος ποσού, διάρκεια γεγονότος, παρεχόμενη υπηρεσία, κ.λπ.) και να επισυνάπτονται όλα τα σχετικά δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν το γεγονός. Γενικές αναφορές περί πληρωμής μηχανημάτων και προσωπικού για την αντιμετώπιση

εκτάκτων αναγκών κατά το έτος αναφοράς, δεν γίνονται αποδεκτές με συνέπεια την μη νομιμότητα των σχετικών δαπανών.

4. Η παράγραφος 5 του άρθρου 9 καταργήθηκε με την παράγραφο 3β του άρθρου 58 του ν. 4438/2016 (Α. 220) από 28 Νοεμβρίου 2016.

5. Τέλος, επισημαίνεται ότι η υπαγωγή δαπανών στις διατάξεις του άρθρου 9, πρέπει να προβλέπεται ρητά από διάταξη νόμου ή από σχετικές οδηγίες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Επί του άρθρου 10

Με τις διατάξεις του εν λόγω άρθρου καθορίζονται οι Υπηρεσίες οι οποίες είναι αρμόδιες για τον έλεγχο της εφαρμογής των διατάξεων του κοινοποιούμενου πδ και της σχετικής νομοθεσίας.

Από 1.1.2017, οι Δημοσιονομικές Υπηρεσίες Εποπτείας και Ελέγχου (ΔΥΕΕ) του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους:

α) ελέγχουν την ορθή και πιστή τήρηση των διαδικασιών αναλήψεων υποχρέωσης,

β) ελέγχουν την ορθή τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του κοινοποιούμενου πδ,

γ) κινούν τις διαδικασίες για την επιβολή κυρώσεων επί των αρμοδίων οργάνων, σύμφωνα με το άρθρο 11 του παρόντος πδ σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης των προβλεπόμενων για την ανάληψη υποχρεώσεων διαδικασιών,

δ) ελέγχουν και συνυπογράφουν τις αποφάσεις αναλήψεων υποχρεώσεων των φορέων αρμοδιότητάς τους, που αφορούν πρόσθετες αμοιβές προσωπικού, προμήθειες και παροχή υπηρεσιών, σε περίπτωση συνεχιζόμενων αποκλίσεων από τους στόχους ή μη τήρησης των δημοσιονομικών διατάξεων, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 171 του ν.4270/2014.

Οι ως άνω έλεγχοι διενεργούνται κυρίως δειγματοληπτικά βάσει προγράμματος που καταρτίζεται στην αρχή κάθε οικονομικού έτους από την αρμόδια Γενική Διεύθυνση του Γ.Λ.Κράτους.

Επί του άρθρου 11

1. α. Οριοθετείται η ευθύνη των αρμόδιων οργάνων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, που πραγματοποιούν δαπάνες καθ' υπέρβαση των εγγεγραμμένων πιστώσεων και δεν τηρούν τις αναφερόμενες στο πδ 80/2016 διαδικασίες. Στην

περίπτωση αυτή ο οικείος φορέας της Γενικής Κυβέρνησης ευθύνεται αποκλειστικά και μόνο βάσει των διατάξεων περί αδικαιολόγητου πλουτισμού.

β. Επισημαίνεται ότι για κάθε ζημία που προκαλείται στον οικείο φορέα από την έκδοση αποφάσεων ανάληψης υποχρέωσης καθ' υπέρβαση των εγγεγραμμένων πιστώσεων του προϋπολογισμού ή των ποσοστών διάθεσης αυτών ή των διαδικασιών του άρθρου 60 του ν. 4270/2014, καθώς και κατά παράβαση των διαδικασιών του πδ 80/2016 και των αναφερομένων στο άρθρο 66 του ν. 4270/2014, ο διατάκτης, ο ΠΟΥ του φορέα καθώς και οποιοδήποτε άλλο όργανο έχει συμπράξει ευθύνονται αλληλέγγυα και εις ολόκληρον έναντι του οικείου φορέα και καταλογίζεται υποχρεωτικά, σε βάρος τους, κάθε σχετική ζημία αυτού. Δηλαδή κάθε ένα από αυτά τα όργανα ευθύνεται ατομικά για ολόκληρη την προκληθείσα ζημία. Η σχετική δε ζημία καταλογίζεται υποχρεωτικά και όχι δυνητικά.

2. Περαιτέρω, γίνεται διαχωρισμός, όσον αφορά την ευθύνη του ΠΟΥ του φορέα, καθώς στην περίπτωση που αυτός παρέχει τη βεβαίωση περί: α) ύπαρξης σχετικής πίστωσης στον προϋπολογισμό του και, ειδικά για τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης, εντός του ποσοστού διάθεσης αυτής και β) δέσμευσης ισόποσης πίστωσης για την πληρωμή της δαπάνης, καθ' υπέρβαση των ορίων του προϋπολογισμού και των ποσοστών διάθεσης ή του ΜΠΔΣ ευθύνεται κατά τις διατάξεις περί δημόσιων υπολόγων, ενώ σε κάθε άλλη περίπτωση, ο ΠΟΥ υπέχει αστική ευθύνη έναντι του οικείου φορέα για κάθε ζημία που προξένησε από δόλο ή βαρεία αμέλεια.

3. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίδεται στις περιπτώσεις δαπανών των φορέων Γενικής Κυβέρνησης που απορρέουν από δικαστικές αποφάσεις και συνεπάγονται επιβάρυνση του προϋπολογισμού τους, οι οποίες πρέπει να κοινοποιούνται υποχρεωτικά στην οικεία ΔΥΕΕ με ευθύνη του ΠΟΥ, για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Γενικού Επιτρόπου Επικρατείας σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 38, παρ. 1 του ΥΚ και 68 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο (ν.4129/2013).

4. ΠΟΥ που παραβιάζει τα οριζόμενα στο άρθρο 26, παρ. 1, 2, 3, 4 & 5 του ν. 4270/2014 υποπίπτει σε πειθαρχικό παράπτωμα και του επιβάλλεται ως πειθαρχική ποινή η αφαίρεση της άσκησης των καθηκόντων προϊσταμένου οργανικής μονάδας οποιουδήποτε επιπέδου για τη θητεία ή το υπόλοιπο της. Επίσης στην ανωτέρω περίπτωση εφαρμόζονται και οι κείμενες διατάξεις περί δυνητικής θέσης σε αργία, ο δε αρμόδιος Υπουργός ή το καθ' ύλη αρμόδιο όργανο του φορέα πρέπει να αναστέλλει υποχρεωτικά την άσκηση των καθηκόντων του προϊσταμένου, εφαρμοζόμενης κατά τα

λοιπά της παραγράφου 2 του άρθρου 104 του ν.3528/2007 (ΥΚ), όπως κάθε φορά ισχύει.

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση που ο ΠΟΥ συνδέεται με το φορέα του με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, η παράβαση των ανωτέρω διατάξεων συνιστά σπουδαίο λόγο καταγγελίας της σύμβασης εκ μέρους του φορέα, παρέχοντας σ' αυτόν (το φορέα) τη δυνατότητα να προβεί στην άμεση καταγγελία της.

Επί του άρθρου 12

1. Κάθε απόφαση ανάληψης υποχρέωσης, τόσο υπό τη νομική, όσο και τη δημοσιονομική της έννοια, με την οποία δεσμεύεται ποσό, καθ' υπέρβαση των εγγεγραμμένων πιστώσεων του προϋπολογισμού του φορέα και, ειδικά για την Κεντρική Διοίκηση και των ποσοστών διάθεσης αυτών, είναι αυτοδίκαια άκυρη.

2. α. Περαιτέρω, καμιά διοικητική πράξη, που προκαλεί δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, δεν θα εκτελείται από τα όργανα που είναι αρμόδια να την εκτελέσουν, εάν δεν βεβαιώνεται από την αρμόδια οικονομική υπηρεσία η δέσμευση της αντίστοιχης πίστωσης στα οικεία λογιστικά βιβλία.

β. Για τον προσήκοντα έλεγχο, στο προοίμιο κάθε διοικητικής πράξης της κατηγορίας αυτής, θα αναγράφονται υποχρεωτικά, πλέον των λοιπών στοιχείων που απαιτούνται (εξουσιοδοτική διάταξη, στοιχεία άρθ. 90 του πδ 63/2005 σε περίπτωση κανονιστικής πράξης κλπ), τα στοιχεία ταυτότητας (αριθμός πρωτοκόλλου και ημερομηνία) της σχετικής βεβαίωσης. Η μη αναγραφή των στοιχείων αυτών αποτελεί παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας και συνεπάγεται την ακυρότητα της διοικητικής πράξης.

γ. Ειδικότερα, σε περίπτωση ατομικής διοικητικής πράξης που προκαλεί δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού φορέα της Γενικής Κυβέρνησης αυτή δεν ισχύει εάν δεν αναγράφεται στο προοίμιο της ο αριθμός της σχετικής απόφασης ανάληψης υποχρέωσης.

δ. Η μη έκδοση απόφασης ανάληψης υποχρέωσης του άρθρου 2, παρ. 2 του πδ 80/2016 στις διακηρύξεις, όπου απαιτείται, στις αποφάσεις ανάθεσης που εκδίδονται και στις συμβάσεις που συνάπτονται σε χρόνο προγενέστερο της έκδοσής/σύναψης τους καθιστά αυτές αυτόματα άκυρες.

3. α. Επί των πράξεων με τις οποίες επέρχεται οποιαδήποτε μεταβολή στην υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, που συνεπάγεται οικονομική επιβάρυνση, όπως διορισμός, ένταξη, μετάταξη, απόσπαση

και προαγωγή κάθε κατηγορίας προσωπικού, με εξαίρεση τις μισθολογικές μεταβολές λόγω χορήγησης μισθολογικού κλιμακίου ή χρονοεπιδόματος, στις περιπτώσεις που προβλέπεται η έκδοση σχετικής απόφασης, απαιτείται να βεβαιώνεται από τις αρμόδιες οικονομικές υπηρεσίες των φορέων η ύπαρξη πρόβλεψης στον προϋπολογισμό επί των σχετικών πράξεων, διαφορετικά οι πράξεις αυτές είναι άκυρες.

β. Αποφάσεις χορήγησης μισθολογικού κλιμακίου ή χρονοεπιδόματος, που εξαιρούνται, κατά τα ανωτέρω, της γενικής ρύθμισης, θα καταχωρούνται, από την αρμόδια οικονομική υπηρεσία, σε μηνιαία συγκεντρωτική κατάσταση, στην οποία θα εμφανίζεται κατά κλάδο ο αριθμός των υπαλλήλων του φορέα που είχε μισθολογική μεταβολή. Όλα τα παραπάνω θα πρέπει να περιλαμβάνονται στο μητρώο προσωπικού που προβλέπεται ότι ελέγχεται από τις ΔΥΕΕ.

γ. Για την προκήρυξη πλήρωσης θέσεων προσωπικού, η σχετική βεβαίωση για την ύπαρξη της απαιτούμενης πίστωσης χορηγείται πριν τη δημοσίευση της προκήρυξης, με χωριστό έγγραφο της Διεύθυνσης Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους ή της οικείας οικονομικής υπηρεσίας για τους εκτός Κ/Π φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, προς το ΑΣΕΠ. Αυτονόητο είναι ότι, όταν χορηγείται η βεβαίωση ύπαρξης πίστωσης από τη Διεύθυνση Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης του Γ.Λ.Κράτους, δεν απαιτείται βεβαίωση επί της προκήρυξης από την οικεία οικονομική υπηρεσία του φορέα, δεδομένου ότι αυτή συντάσσεται στην πράξη διορισμού.

δ. Οι εκκαθαριστές αποδοχών είναι υπεύθυνοι για τον έλεγχο τήρησης της ανωτέρω διαδικασίας και υποχρεούνται να μην προβαίνουν στην εξόφληση των μισθοδοτικών καταστάσεων σε αντίθετη περίπτωση.

Επί των άρθρων 13 και 15

Περιλαμβάνονται οι καταργούμενες διατάξεις και ορίζεται η έναρξης ισχύος του πδ ήτοι την 1^η Ιανουαρίου 2017.

Τέλος, πληροφορίες και περαιτέρω διευκρινίσεις επί των οριζομένων με το κοινοποιούμενο πδ θα παρέχονται όσον αφορά τα άρθρα 5, 6, 7 και 8 από τη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικής Πολιτικής και Προϋπολογισμού, ενώ για τα λοιπά από τη Διεύθυνση Συντονισμού & Ελέγχου Εφαρμογής Δημοσιολογιστικών Διατάξεων.

Η εγκύκλιος αυτή έχει αναρτηθεί και είναι διαθέσιμη και στην ιστοσελίδα του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (www.minfin.gr).

Συνημμένα: Παράρτημα Α' Υπόδειγμα
Απόφασης Ανάλυσης Υποχρέωσης

**Ο Αναπλ. Υπουργός
Γεώργιος Χουλιαράκης**

Παράρτημα Β' Υπόδειγμα
Απόφασης Έγκρισης Ανάλυσης
Πολυετούς Υποχρέωσης

Παράρτημα Γ' Υπόδειγμα Μητρώου
Δεσμεύσεων

Παράρτημα Δ' Περιληπτικός Πίνακας
(σύνοψη) Μητρώου Δεσμεύσεων

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ:

I. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Όλα τα Υπουργεία
  - α. Γραφεία Υπουργών
  - β. Δ/νσεις Διοικητικού
(με την παράκληση να ενημερώσουν τις ΑΔΑ, τα νηδδ και λοιπούς φορείς της Γεν. Κυβέρνησης αρμοδιότητάς τους)
  - γ. Γενικές Διευθύνσεις Οικονομικών Υπηρεσιών
2. Υπουργείο Εσωτερικών
Γεν. Δ/ση Τοπ. Αυτοδιοίκησης
(με την παράκληση να ενημερώσει τους στα α' και β' βαθμού)
3. Όλες τις Αποκ. Διοικήσεις
4. Υπουργεία Υγείας και Εργασίας, ΚΑ & ΚΑ
(με την παράκληση να ενημερώσουν τους ΟΚΑ που εποπτεύουν)

II. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΟΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Ελεγκτικό Συνέδριο
2. ΔΥΕΕ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα
4. Γενικούς Διευθυντές Γ.Λ.Κράτους
5. Όλες τις Δ/νσεις της ΚΥ του Υπουργείου
6. Δ/ση Προϋπολογισμού Γεν. Κυβέρνησης
7. Δ/ση Προγραμματισμού, Δημ. Στοιχείων & Μεθοδολογίας
7. Δ/ση Συντονισμού και Ελέγχου Εφαρμογής Δημοσιολογιστικών Διατάξεων

(5)

Παράρτημα Α'
στην αριθ. .... εγκύκλιο
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ
ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ

Αναρτητέα στο διαδίκτυο
ΑΔΑ:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ / (ΦΟΡΕΑΣ) .....
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ .....
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ .....
(η καταρτίζουσα το σχέδιο Υπηρεσία)

Αθήνα,
Αριθ. πρωτ.:

Προς: Ως πίνακας αποδεκτών

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Εχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις: α) του άρθρου 66 του ν.4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α'143) όπως ισχύει,
β) του νόμου¹
γ) του πδ 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες» (Α'145)
2. Την υπ' αριθ. .... απόφαση του ..... περί μεταβίβασης εξουσίας να υπογράψουν «Με εντολή .....
3. Την υπ' αριθ. .... απόφαση προέγκρισης (προηγούμενης έγκρισης) του Υπουργού Οικονομικών /εποπεύοντος υπουργού/αρμόδιου οργάνου της πολυετούς υποχρέωσης²
4. Το υπ' αριθ. ....τεκμηριωμένο αίτημα του ..... του .....Περί της αναγκαιότητας .....³
5. Το γεγονός ότι το ποσό της δεσμευόμενης με την παρούσα πίστωσης είναι εντός του εγκεκριμένου ποσοστού διάθεσης

Α πο φ α σ ί ζ ο υ μ ε

Εγκρίνουμε τη δέσμευση πίστωσης ύψους ..... Ευρώ⁴ για την πληρωμή
ισόποσης δαπάνης σε βάρος της πίστωσης του προϋπολογισμού εξόδων τ. ....
ειδικός φορέας....., ΚΑΕ ....., οικ. έτους ..... για την ³ ...

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΦΟΡΕΑ

Ελέγχθηκε και βεβαιώνεται ότι: α) η ανωτέρω
δαπάνη .....( )⁶ Ευρώ
είναι εντός του διαθέσιμου ποσοστού της υπό Φορέα .....,
Ειδικό Φορέα ..... και ΚΑΕ ..... πίστωσης
και β) η συνδρομή των προϋποθέσεων της παρ. 1 α του άρθ. 4

Ο Διατάκτης⁵

¹ Σημειώνονται οι ειδικές διατάξεις που προβλέπουν την δαπάνη.

² Το πεδίο αυτό συμπληρώνεται σε περίπτωση ανάληψης υποχρέωσης που αφορά σε πολυετή υποχρέωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67 του ν.4270/2014.

³ Αναγράφεται αναλυτικά το είδος, πλήρης αιτιολόγηση της δαπάνης με σαφή αναφορά στη συγκεκριμένη δραστηριότητα που εξυπηρετείται από την πραγματοποίησή της και στο χρόνο υλοποίησής της. Στο πεδίο αυτό συμπληρώνονται υποχρεωτικά οι σκοποί του οικείου φορέα που εξυπηρετούνται ελλείψει σχετικής διάταξης νόμου.

⁴ Συμπληρώνεται ολογράφως και αριθμητικώς το ύψος της συνολικής επιβάρυνσης που π/ού του οικείου φορέα ή η κατ' εκτίμηση αυτής καθώς και η κατανομή της σε περίπτωση που αυτή εκτείνεται σε περισσότερα του ενός έτη.

⁵ Ο Υπουργός/Ανώτατο όργανο διοίκησης ή άλλο εξουσιοδοτημένο όργανο

⁶ Συμπληρώνεται το ποσό της δαπάνης ολογράφως και αριθμητικώς

του πδ 80/2016. Καταχωρήθηκε με α/α ..... στο Βιβλίο
Εγκρίσεων & Εντολών Πληρωμής της Υπηρεσίας μας
Υπόλοιπο προς ανάληψη⁷: .....

Ο Προϊστάμενος της Οικονομικής Υπηρεσίας⁸

---

⁷ Συμπληρώνεται ολογράφως και αριθμητικώς το ποσό της διαθέσιμης πίστωσης που δεν έχει αναληφθεί

⁸ Η το εξουσιοδοτημένο από αυτόν πρόσωπο, με αναφορά στην απόφαση εξουσιοδότησης υπογραφής του ΠΟΥ

Παράρτημα Β'
στην αριθ. .... εγκύκλιο
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ
ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ .....
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ.....
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ .....
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ.....
ΤΜΗΜΑ....

(Τόπος) ...../...../2017
Αριθ. Πρωτ.:

Ταχ. Δ/υση :
Πληροφορίες:
Τηλέφωνο :
Fax :
Ηλ.Δ/υση :

ΠΡΟΣ: .....

ΚΟΙΝ.: .....

ΘΕΜΑ: Έγκριση Ανάληψης Πολυετούς Υποχρέωσης

ΑΠΟΦΑΣΗ
Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ .... / Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ 9

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις
  - α) του άρθρου 67 του ν.4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143),
  - β) του ν.4444/2016 «Κύρωση του Κρατικού Προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2017» (Α' 234)¹⁰,
  - γ) του ν.4263/2014 «Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2015–2018» (Α' 117)¹¹.
2. Το π.δ. 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες» (Α'145).
3. Το π.δ. .../201.. [περί διορισμού του αρμοδίου Υπουργού] (Α' ...).
4. Την αριθ. Υ.../.....201.. απόφαση του Πρωθυπουργού [περί ανάθεσης αρμοδιοτήτων στον αρμόδιο Υπουργό] (Β' ...).
5. Την αριθ. .... απόφαση [περί μεταβίβασης αρμοδιοτήτων και εξουσίας υπογραφής «Με εντολή.....»] (Β' ...).
6. Το με αριθ. .... /....2017 έγγραφο της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας του φορέα .....
7. Το γεγονός ότι το προηγούμενο ύψος υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί στον ειδικό φορέα ...-.....¹² / φορέα ..... και στον ΚΑΕ .... ανέρχεται σωρευτικά στο ποσό των ..... ευρώ για το έτος 20XX και ..... ευρώ για το έτος 20XX, ... ευρώ για το έτος 20XX και .... ευρώ για το έτος 20XX, σύμφωνα με το αριθ. ..../..... 2017 έγγραφο της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας του φορέα .....¹³

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

⁹ Το παρόν υπόδειγμα δύναται να προσαρμόζεται ανάλογα με τις ανάγκες. Σε περίπτωση που η έγκριση παρέχεται με απόφαση του αρμόδιου διατάκτη, το υπόδειγμα προσαρμόζεται ανάλογα.

¹⁰ Για επόμενα οικονομικά έτη, προσαρμόζεται ανάλογα.

¹¹ Με κάθε επικαιροποίηση του ΜΠΔΣ για επόμενα έτη, προσαρμόζεται ανάλογα.

¹² Συμπληρώνεται ο Ειδικός Φορέας εφόσον πρόκειται για φορέα της Κεντρικής Διοίκησης ή φορέας της Γενικής Κυβέρνησης εφόσον πρόκειται για λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.

¹³ Με κάθε επικαιροποίηση του ΜΠΔΣ για επόμενα έτη, προσαρμόζεται ανάλογα για τα αντίστοιχα έτη.

Παρέχουμε την έγκρισή μας για την ανάληψη υποχρέωσης συνολικού ποσού ..... ευρώ (συμπεριλαμβανομένου και ΦΠΑ) για τα έτη 20XX, 20XX και 20XX σε βάρος των πιστώσεων του/των κάτωθι ΚΑΕ, του ειδικού φορέα¹⁴ και του προϋπολογισμού εξόδων του φορέα ..... κατ' έτος, ως εξής :

		ΕΤΟΣ 20XX	ΕΤΟΣ 20XX	ΕΤΟΣ 20XX¹⁵	ΣΥΝΟΛΟ
ΦΟΡΕΑΣ-ΕΙΔ.ΦΟΡΕΑΣ	ΚΑΕ	ΠΟΣΟ ΣΕ €	ΠΟΣΟ ΣΕ €	ΠΟΣΟ ΣΕ €	ΠΟΣΟ ΣΕ €
..../....	.....	.....	.....		.....
	.....	.....	.....		.....

Η παραπάνω έγκριση παρέχεται υπό την προϋπόθεση ότι ο φορέας ..... θα μεριμνήσει για την εγγραφή των σχετικών πιστώσεων στον προϋπολογισμό των επόμενων οικονομικών ετών, χωρίς να γίνεται υπέρβαση των δεσμευτικών ορίων του ΜΠΔΣ.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ / ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

.....

¹⁴ Εφόσον πρόκειται για φορείς Κεντρικής Διοίκησης.

¹⁵ Με κάθε επικαιροποίηση του ΜΠΔΣ για επόμενα έτη, προσαρμόζεται ανάλογα για τα αντίστοιχα έτη.

Παράρτημα Γ'
στην αριθ. .... εγκύκλιο
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ
ΒΙΒΛΙΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ..... (1)																							
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ										ΦΟΡΕΑΣ:.....													
ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΑ										ΕΙΔΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ:.....													
ΚΑΕ										Κατονομασία..... (2)													
NEA										NEA NEA NEA													
α/α	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ (3)	Εγκεκριμένη Πίστωση Π/Υ (4)	Αναμόρφωση Π/Υ (+-) (5)	Διαμόρφωση Π/Υ (4)+(5) (6)	Ποσοστό διάθεσης πιστώσεων (7)	Αριθμός Απόφασης Ανάληψης (8)	Ημερομηνία ανάληψης υποχρέωσης (9)	Αριθμός Διαδικτυακής Ανάρτησης (ΑΔΑ) (10)	Ανειλημμένη Δέσμευση (Ποσό Δέσμευσης) (11)	Υπολειπόμενη προς Διάθεση Πίστωση (12)= (6) * (7) - (11)	Αριθμός Σύμβασης (13)	Ημερομηνία υπογραφής σύμβασης (14)	Ποσό Συμβατικού Τιμήματος (ετήσιο) (15)	Αριθμός προλογίου ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου (16)	Σειρά Τμολογίου (17)	Ημ/νία προλογίου (18)	ΑΦΜ (19)	Ποσό προλογίου ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου (20)	Αριθμός παραστατικού πληρωμής (21)	Ποσό Πληρωμής (22)	Ημ/νία Εξόφλησης (23)	Είδος παραστατικού πληρωμής (24)	
1																							
2																							
3																							
4																							
5																							
6																							
7																							
8																							
.																							

Εκκρεμείς Δεσμεύσεις (25) = (11)-(22)	Απλήρωτες Υποχρεώσεις (26)	Ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης (27)	Εκκρεμείς Οφειλές								Σχόλια (36)												
			από 1-30 ημέρες		από 31-60 ημέρες		από 61-90 ημέρες		Ληξιπρόθεσμες Οφειλές > 90 ημερών														
			προς Γενική Κυβέρνηση	προς Τρίτους (29)	προς Γενική Κυβέρνηση	προς Τρίτους (31)	προς Γενική Κυβέρνηση (32)	προς Τρίτους (33)	προς Γενική Κυβέρνηση (34)	προς Τρίτους (35)													

Παράρτημα Δ'
στην αριθ. .... εγκύκλιο
ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ (ΣΥΝΟΨΗ) ΜΗΤΡΩΟΥ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ

Επιλογή Έτους:
 Περίοδος:
 Κατηγορία Π/Υ
 Υπουργείο:
 Φορέας:

Εποπτευόμενος Φορέας		(4) Εγκεκριμένη Πίστωση Π/Υ	(5) Αναμόρφωση Π/Υ (+ -)	(6) Διαμόρφωση Π/Υ =(4) + (5)	(7) Ποσοστό διάθεσης πιστώσεων	(11) Ανειλημμένη Δέσμευση (Ποσό Δέσμευσης)	(12) Υπολειπόμενη προς Διάθεση Πίστωση	(20) Ποσό τιμολογίου η άλλου ισοδύναμου εγγράφου	(22) Ποσό Πληρωμής	(25) Εκκρεμείς Δεσμεύσεις	(26) Απλήρωτες υποχρεώσεις
Συνολικό Αποτέλεσμα	Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές										
Συνολικό Αποτέλεσμα	Μη Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές										
Συνολικό Αποτέλεσμα	Νόμιμες Δαπάνες Καθ' υπέρβαση πιστώσεων										
Συνολικό Αποτέλεσμα	Απεικόνιση Υποχρεώσεων λόγω μη ύπαρξης εγκεκριμένου Π/Υ										

Εποπτευόμενος Φορέας		(28) Εκκρεμείς οφειλές προς Γενική Κυβέρνηση από 1 έως 30 ημέρες	(29) Εκκρεμείς οφειλές προς Τρίτους από 1 έως 30 ημέρες	(30) Εκκρεμείς οφειλές προς Γενική Κυβέρνηση από 31 έως 60 ημέρες	(31) Εκκρεμείς οφειλές προς Τρίτους από 31 έως 60 ημέρες	(32) Εκκρεμείς οφειλές προς Γενική Κυβέρνηση από 61 έως 90 ημέρες	(33) Εκκρεμείς οφειλές προς Τρίτους από 61 έως 90 ημέρες	(34) Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Γενική Κυβέρνηση > 90 ημέρες	(35) Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Τρίτους > 90 ημέρες
Συνολικό Αποτέλεσμα	Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές								
Συνολικό Αποτέλεσμα	Μη Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές								
Συνολικό Αποτέλεσμα	Νόμιμες Δαπάνες Καθ' υπέρβαση πιστώσεων								
Συνολικό Αποτέλεσμα	Απεικόνιση Υποχρεώσεων λόγω μη ύπαρξης εγκεκριμένου Π/Υ								